

OPONENTSKÝ POSUDEK DISERTAČNÍ PRÁCE

Autor práce: Sajith Vellappally, B.D.S.

Název práce: Smoking and oral cavity disease – dental caries

Předložená práce má celkem 119 stran. Z toho je 90 stran textu, v příloze jsou uvedeny použité dotazníky. V práci je 36 tabulek a 7 grafů. V seznamu použité literatury je 237 citací. V seznamu vlastní publikační činnosti je 20 publikací. Ze 4 původních sdělení má jedno IF. Dále je uvedeno 5 abstrakt, 7 presentací na seminářích a konferencích a 4 přehledové články. Nejvýše lze hodnotit článek přijatý k publikaci do *Pediatric Dermatology* s IF 1,014.

První část práce se týká obecných aspektů kouření, historií a formami užívání tabáku, což je z hlediska odlišných podmínek ve srovnávaných zemích nutné. V Indii je běžnější způsob konzumace tabáku žvýkání než kouření. Zmíněny jsou i zdravotní dopady kouření, včetně kouření pasivního.

Další část je zaměřena na efekt užívání tabáku na stav dutiny ústní. Uvedeny jsou mechanismy negativního účinku užívání tabáku na rozvoj zubního kazu a způsoby jejich zjišťování.

Cíl práce:

Cílem práce je zjistit vliv užívání tabákových výrobků na tvorbu zubního kazu u vybraného vzorku české populace a porovnat tyto výsledky s hodnotami získanými v Indii.

Výběr tématu:

Zvolené téma je jistě aktuální. I když se závažnost dopadů užívání tabáku na orální zdraví nedá srovnávat s následky na kardiovaskulární systém nebo na vznik nádorových onemocnění, zubní kaz stále představuje závažný zdravotní problém u obou sledovaných populací.

Za velice šťastné pokládám srovnání české a indické populace, které ukázalo určité rozdíly ve výskytu a závažnosti onemocnění zubním kazem.

Zvolené metody práce:

Data byla získávána od pacientů při běžných návštěvách stomatologické ordinace. Všichni účastníci vyplnili dotazník, ve kterém byly získány údaje o osobních datech, ekonomickém postavení, vzdělání, profesi, zdravotním stavu, stravovacích návycích, četnosti návštěv u zubního lékaře, frekvenci čištění zubů a podrobné anamnézy užívání tabákových výrobků. Použité dotazníky se odlišovaly pouze u spektra tabákových výrobků a způsobu jejich konzumace. Porovnání obou skupin kuřáků bylo poněkud složitější, vzhledem k pestřejší nabídce tabákových výrobků a způsobu jejich konzumace v Indii. Přes tyto rozdíly se podařilo zřejmě najít optimální rozdělení souboru konzumentů tabáku umožňující srovnání s českou populací. V rámci klinického vyšetření stavu chrupu byl použit index DMF-T (Decayed, Missed, Filled – Teeth).

Velikost souboru je dostatečná, výběr použitých statistických metod odpovídá typu studie.

Výsledky:

Možnost porovnat dvě poměrně odlišné populace přinesla velice zajímavé nálezy. U obou souborů se jednoznačně potvrdil nepříznivý dopad konzumace tabáku v jakékoli formě na výskyt zubního kazu.

Výsledky studie dávají jednoznačně za pravdu Světové profesní organizaci stomatologů, která k otázkám kouření vydala v roce 1996 příslušné stanovisko. Prevence a léčba kuřácké závislosti mají být začleněny do každodenní praxe odborníků na orální zdraví.

Splnění cílů:

Stanovené cíle byly splněny. Podařilo se zjistit vliv kouření cigaret na výskyt zubního kazu u vybraného vzorku české populace. Tyto údaje pak byly porovnány se vzorkem populace indické. Stanoven byl vliv i dalších faktorů na výskyt zubního kazu. U indické části byl zjištěn i vliv jednotlivých způsobů konzumace tabáku.

Otázky:

Primární prevence kouření s týká převážně dětí a mládeže. Jaké možnosti zde má zubní lékař, případně další odborníci v péči o orální zdraví a do jaké míry jsou tyto formy primární prevence využívány v praxi v ČR, případně v Indii?

Primary prevention of smoking is necessary start in childhood. What is the role and possibility of dentists and other professionals in this field? Compare the situation in India and in the Czech Republic.

Student prokázal odpovídající znalosti v otázkách vlivu kouření na onemocnění zubním kazem. Na základě analýzy těchto nálezů je schopen příslušné závěry aplikovat i do oblasti primární i sekundární prevence. Ve své práci prokázal způsobilost k tvůrčí vědecké práci a výbornou orientaci v celé šíři dané problematiky.

Na základě výše uvedených nálezů jednoznačně doporučuji předloženou práci k obhajobě.

V Praze dne 31.7.2008

Posudek vypracoval:

Doc. MUDr. Karel Dohnal, CSc.

Ústav veřejného zdravotnictví a preventivního lékařství

UK v Praze, 2.LF

V Úvalu 84

15006 Praha 5